1879. XI. évfolyam. 201. szám. Kedd, október 14.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „független ségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: fő-piacz, VÉCSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

Az adószedés-bérlés.

Debreczen, okt. 14.

Midőn nagy és nehéz teher nyomja vállainkat, jajgatnuuk kellene, de a férfias önérzet egy jajszót sem enged ajakunkra jönni, hanem inkább fizetünk.

Fizetünk mindaddig, mig az éhhaláltól megmentő végső falatot ki nem exequálják szájunkból; fizetünk mindaddig, mig el nem dobolják fejünk felől az ősi hajlékot, melynek ajtósarkán kegyelemből sem marad annyi hely, hova lopva felakasszuk magunkat.

Nagy dicsőséggel trombitálja a kormányzat pénzügyi osztálya, hogy a lefolyt szeptember hóban hány millió forinttal több az adóbevétel, mint a mult év ugyanezen hónapjában. Ezáltal azt akarja hirdetni, hogy a Tiszakormányzat boldogitó epochája immár jelen van, mert az adófizető polgárok szivesen fizetik a közösügyes terheket, szives üdvözlettel fogadják az adóbehajtási intézményt, — mely a Bach, Schmerling-korszakban még nem volna annyira tökélyesitve.

Sok, igen sok szegény ember kényszerül megvonni saját családjától, önmagától a mindennapi eledelt, csakhogy a szüntelen zaklató adóvégrehajtók zsákmányául teljesen ne essék. Sok, igen sok jómódu polgár kénytelen uzsorás pénzen is nyugalmat vásárolni e modern hosztogatók ellenében; e rövidre szabott nyugalom azonban ismét ujabb táplálékot kiván s a keblen melengetett kigyó végre fölemészt tőkét, életkedvet, kereseti képességet, mindent a mi emészthető.

A kormány gyeplőjét igazgató urak nagy elégültséggel tekintik a havonként befolyó adómilliókat, egy-két csepp szomorut ajkukat is megenyhiti. A pap is az adóról él. Nem gondolják azonban meg, hogy e tulhajtott adóztatás a nemzeti tőkét támadja meg. Nem hiszik el, hogy ha kik a tűztől távolabb vannak, kevésbé melegszenek.

Mindenki tudja, hogy a kormányzat adó nélkül nem állhat fen; mindenki tudja, hogy a honpolgárok összetett fillérjéből kell kitelnie az igazgatási költségeknek; de azt, hogy előbb valami közösügyes idegen bálvány feneketlen gyomrát igyekezzenek megtölteni s aztán a mi marad, abból gazdálkodjanak, hogy az elfecsérelt milliók koldus morzsaiból fengessenek egy életrevaló nemzeti közmüvelődést és ipart, senki sem képes megemészteni.

A felemelt, megkamatozott, különbféle czimü s nemü adók csakugy özönlenek a pénztárakba, mint a rohanó árviz az aszálytól füstölgő földre. Igen, mert az adóvégrehajtás már ma nem megtetendő proczenttel van kapcsolatban. A kit balsorsa párnahuzóvá teremtett, tizszeres buzgalmat fejt ki e téren, részint hogy gazdagabb jövedelme legyen, részint, hogy a fölötte állók kegymosolyának egy elismerő sugára csillogjon a kiverejtékezett adókincshalmazon.

Ma már azonban az adóbehajtás e módja sem kielégitő, mert vannak emberek, kik az adóvégrehajtást bérbe veszik ki. Pompásan haladunk. Az adószedésbérlők első sorban magukról gondoskodnak emberül, azután azon községnek, melytől azt kibérelték is igyekeznek juttatni valamit, végre hogy a kecske is jóllakjék, a káposzta is megmaradjon, a magas kormánynak tesznek eleget. Hogy ezen eljárás néptünk anyagi és erkölcsi gyarapodását mennyire mozditja elő, mindenki láthatja.

Az adószedés-bérlő szivtelenebb, zsarnokabb az adóvégrehajtónál, e nemtelen pasa előtt nincs semmi szent, nincs semmi emberi. Ily táglelkiösmeretü közegek prizmáján nemsokára millió szinparányokká törik a Tisza-napsugár.

— **A szegedi kédviselőválasztás.** Szeged városának második választó kerületében a központi bizottság október 27 ikére tüzte ki a képviselőválasztást. A választás reggel a szaképületben, minthogy a választók száma 2000-re rug, két szavazatszedő bizottság előtt fog történni. A rókusi választók a közgyülési teremben szavaznak, Meák Gyula választási elnök vezetése alatt müködő bizottság előtt; az alsóvárosi és alsótanyai választók pedig a földszinti helyiségben fognak szavazni, és pedig az alsóvárosiak kezdik meg a szavazást. E helyen a szavazatszedő bizottság elnöke Pillich Kálmán lesz. A két bizottsághoz jegyzőkké Vas Pál és Olajossy Ferencz, helyettes elnökké Börcsök Ignácz és Kovács József alügyész, helyettes jegyzőkké pedig Szabó József s Ganzfried Sándor választattak.

— **Az országos honvédgyülés** Krivácsy József ezredes elnöklete alatt tegnapelőtt tartatott meg. A központi választmány jelentéséből kiemeljük a következő adatokat: a tavali nagy gyülés azon határozata ellen, hogy az egyes honvédegyletek statisztikai kimutatásokat adjanak be, — általában nagy közöny mutatkozott s csakis nehány egylet tett eleget a felhivásnak. A mi a honvéd menházat illeti, itt a kiadások kevesbedtek ugyan, de ezek arányában a bevételek is; a menház ügye azonban mégis annyiban reményteljes jövőt igér, hogy az országgyülés minden valószinüség szerint, meg fogja szavazni az évi segélyt az 5000 frttal. Az előterjesztett inditványok közül elfogadtatott: Krivácsy József felhivása Magyarország fiaihoz és honleányaihoz, a honvédmenházra leendő adakozások és a már megajánlott összegek beszolgáltatása végett; továbbá elfogadtatott azon inditvány hogy a jövő nagy gyülés Budavár bevételének idejében 1881 évi május hó utolsó hetében tartatik.

— **Haymerle báró** külügyminiuszter a hatalmak bécsi képviselőivel körlevélben tudatta a monarchia közös külügyminiszterévé történt kineveztetését. S ma vagy holnap küldik szét a körsürgönyt melyben a monarchia külföldi képviselőivel tudatja hivatalba lépését. Első teendője az uj külügyminiszternek a közös budget megállapitása. Ma kezdődtek az erre vonatkozó tárgyalások, melyekben a magyar miniszterek is részt vesznek.

— **Az angol-afghán háboru.** Roberts tábornok Balahissárról 1300 méternyi távolságra fekvő Serahsinghból okt. 10-én táririja: Az esthomály beallta folytán Baker tábornok október 8-an nem intézhetett támadást az ellenség ellen. Másnap reggel már Macpherson tábornok is hozzá csatlakozott, de az ellenség még az éjjel, 12 ágyu visszahagyásával megfutamodott. A lovasság több mértföldnyi távolságra üldözte az ellenséget, de az teljesen szétszóródott, s igy csapataink annak csak egyes töredékeit érhették utól. Roberts tábornok okt. 11-én vagy 12-én tartja nyilvános bevonulását Kabulba, és ez alkalommal megszállja Basahissárt is.

Az inség.

A nyomor Biharmegyében oly nagy, hogy a „Bihar“ a kormány figyelmét hivja föl rá.

A Körösvölgye különösen az, hol a nyomor és pusztulás rémes képát lehet látni. Ott, hol még csak pár év előtt is jóllétben élő falvak és nagyobb községek voltak, ma teljesen eladósodott, elrongyosodott, elpusztult községek vannak.

A falvak lakói sokhelyütt elzüllöttek, üresen hagyva házaikat, s parlagon földjeiket. Ott hol ezelőtt szőlőket müveltek, ma csak a burjántól felvert vadszőlő venyigéket lehet látni, vagy annak elpusztult kiveszett helyeit.

Az ingatlanoknak ára alig valami s ha eladásra kerül a dolog, nincs ki megvegye, mert azt munkáltatni is kell. A megye marhaállománya e helyeken pusztulóban van, mindenki eladja lábas jószágait, mert különben éhen kellene meghalnia.

Az emberek dologtalanul léhán élősködnek egyik napról a másikig száraz kenyéren és vizen, s mit sem gondolnak a holnappal, mely reájok semmi biztatót nem hozhat.

Azok, kiknek e környéken nagyobb birtokaik vannak, szintén a tönkrejutás szélén állanak, mert a mellett, hogy az utolsó évek mostohasága fáradtságaikat nem jutalmazta meg, a munkás kezek hiányában vagy parlagon hagyják földjeiket, vagy a munkaerőt felette drága pénzen kell beszerezniök, mely tehetségökkel ismét nem áll arányban,

Olyan dolgok ezek, irja a „Bihar,“ melyek az orvoslást várják, ha azt akarjuk, hogy megyénk középnemessége után a földnépe is földönfutóvá ne váljék.

— **BUDAPESTI HIREK. — Országos kiállitást** szándékoznak rendezni a fővárosban, az 1881-ik évben. — **A bolgár fejedelem szönyege.** A „Haas és fiai“ jónevü czég budapesti raktárának kirakata előtt nehány nap óta sok kiváncsi csodálja az egyik szőnyegre tüzött árczédulát: 6000 forint! Nem csekély összeg, de a szőnyeg meg is érdemli. Igen valószinü, hogy a bolgár fejedelem veszi meg a szép bársonyszőnyeget; titkára most fővárosunkban van, s komolyan alkudozik a megvétel ügyében. — **Perczel Béla — Amerikában.** A „Suevia“ hamburgi posta gőzös utasainak névjegyzéke szerint folyó hó 1-én „Perczel Béla Magyarországból“ e hajóra szállt s New-Yorkba utazott el. A hajó utasai közt kivüle még egy magyarországi egyén volt: Buday Berta. — **Párbaj.** Egy tisztviselő és egy hirlapiró párbajt vivtak. A hirlapiró mellén és fején sulyos sérüléseket szenvedett. A párbajra egy hirlapi közlemény adott okot. — **A pinczérek magyarosodása.** A budapesti pinczérek nem rég megyar pinczérkört alakitottak, mely hivatva lesz az összes budapesti pinczéreket megmagyarositani. A kör megalakulásakor azonnal 84-en léptek abba.

Gondolatok az iskoláról és az életről

(ZALAI MÁRK-tól.)

IX.

Oly időszakban, midőn a kereskedés és ipar élénkül, a pénz keresettebb czikk levén, kamatlába — a kereslet és kinálat közti arány törvényénél fogva — felszökken és oly időben midőn a kereskedés és ipar pang, és a pénz kevésbé keresett czikk, kamatlába okvetlenül alászáll. Ez igy van az egész világon, csak nálunk nem. Ez is hajtja az uzsorások malmára a vizet.

A tőkepénz mint nagyhatalom, kiapadhatlan segélyforrásokkal rendelkezvén, tulsulyánál és versenyképességénél fogva magához ragadja a kereskedést és ipart, és biztositja egyszersmind hitelét és befolyását. Erre illenek Jókainak ama nevezetes vigasztaló szavai: én a nyert szavazatokat nemcsak számlálom, hanem mérlegelem is. Koszorus regényirónk mérlegén oly kevéset nyomó kis emberek azonban nagyhatalommá nőhetik ki magukat, ha felhasználhatják eme két szó varázshatalmát: önsegély és szövetkezés.

A tenger megmérhetetlen viztömege áll cseppekből, a nagyhatalmat képviselő milliók alkatrészeit a forintok és krajczárok képezik. A kis tőkével rendelkezők látva, hogy a nagy tőkével nem versenyezhetnek és értve az idő jelét, mely mindenkit az önsegélyre utal, számos helyen egyleteket alapitottak, melyeknek főczélja az annyira elhatalmasedott nagy tőkének ellensulyozása és a kis tőkének egy medenczébe való gyüjtése. Ily egyletek, czéljuk különfélesége szerint, hitel-, segély- és fogyasztási egyletnek neveztetnek.

Azon czélok, melyek a szövetkezés segitségével eléretnek, a czéltól határosak. Mint a leghatalmasabb folyam, a kibugyogó forrásnál oly csekély, hogy az könnyü szerrel átgázolható, oly szerények voltak azon szövetkezetek, melyek későbbi folyamukban milliók felett rendelkeztek és egy egész vidék jólétének alapját megvetették.

A szegényebb ember nehezen boldogulhat, mivel kicsinyben mindent drágábban vásárol, mivel hitele csekély és forgalma ennélfogva korlátozott. De ha csak százan szövetkeznek ugyanazon czél elérése végett, pénzeiket concentrálják, együttesen beszerzik áruikat együttesen eladják, minden alkalommal egymást kölcsönösen támogatják, akkor lehetetlen, hogy felül ne kerekedjenek azokon, kik léha gondtalanságban nem tudnak letérni a megszokott utról, és hogy idővel nagyhatalommá ki ne nőjjék magukat.

Debreczen városában van, hogy a fogyasztási egylet lehetőségére csak egy példát mutassak, több száz egyházi, állami, városi, vasuti és magán hivatalnok. Ha mindegyik átlag 1000 forintról rendelkezik évenként és 100-an szövetkeznek azon czélból, hogy fogyasztási czikkeiket egy helyen beszerezzék, biztos, hogy jobb czikkeiket 10—20%-nál olcsóbban vásárolják, mintha azt mindenki egyenként eszközli, mert évenkénti százezer forint fogyasztási tőke igen nagy hatalmat képvisel. Ily szövetkezők más oldalról is müködhetnek áldásdusan: ha egyik vagy másik tag pénzre szorul, azt olcsón kaphatja, ha valaki uzsorások kezében sinlődik, azt megmenthetik stb.

A segély-egyletek egy neme a zálogház. Ezen hitelintézet oly szegénysorsuak számára állittatik fel, kik gyors segélyezésre szorulnak. Ily hitelintézet hiján a szegény emberek vagy a legaljasabb uzsorásokhoz fordulnak, hol elzálogositott tárgyaik 99 századrésze odavész, vagy az ugynevezett engedélyezett zálogházakhoz, hol a megszorult ember teljes biztositék mellett igen terhes feltételek alatt jut pénzhez. Ily zálogház felállitása, hol a szegény ember biztositék mellett 6—8%-ra gyorsan juthat pénzhez, minden nagyobb városban valóságos áldás volna és ez a városnak igen csekély vagy semmi költségbe kerülne.

Az uzsora leghatalmasabb megszoritója minden körülmény közt az értelmes józan gondolkozás, a munkaképesités, a szorgalom és józan takarékosság.

A magyar nép hajdan hires volt a harczmezőn, mert nemes büszkeséggel versenyezve mindig kitett magáért, nem kimélve meg legdrágább kincsét sem, a honfirért. Most nem vért kiván a haza, hanem verejtéket, munkát és értelmes erőt. Ismerje el a társadalom a munkát tisztességnek, mert a munka tesz önállóvá, függetlenné, előrelátóvá, gazdaggá és tiszteltté. A munka a legszebb nemesi czimer, mely Isten előtt ép oly kedves, mint az imádság. Ha jelszavunk: magyarság, munkásság és közérzület, akkor Isten áldása ki nem maradhat.

Záradékul legyen szabad egy nehány igénytelen megjegyzést tenni kereskedelmi szakiskolánkat érdeklőleg.

Hat év óta fennálló kereskedelmi szakiskolánk, egy általánosan érzett szükségletet pótló, a gyakorlati élet igényeinek ép ugy mint a magyar szellem követelményeinek teljesen megfelelő tan- és képzőintézet — mint örömmel constatálható — mindinkább nagyobb figyelmet és érdeklődést kelt maga iránt nem csak városunk színhelyén, hanem közel és távol eső vidéken is.

Ezen érdeklődés teljesen jogosult, minthogy Budapesten kivül ez az egyedüli kereskedelmi szakiskola széles e hazában, mely mind szakképzett és ügybuzgó tanárok, mind iskolai felszerelések tekintetében nemcsak a mértéket teljesen megüti, hanem országos szempontból is véve méltán sorakozhatik hazánk legjobb tanintézetei mellé.

Ez nem magán vélemény, hanem kitünően képzett tan- és szakférfiak több izben nyomatékosan hangsulyoztatott hivatalos nyilatkozata.

Ha figyelembe veszszük, hogy a debreczeni kereskedői testület mily figyelemmel, mily önzetlen buzgalommal és áldozatkészséggel kiséri ezen általa alapitott tanintézet minden nevezetes mozzanatát, mily meleg részvéttel és kiváló buzgalommal őrködik felette hajdumegye tanfelügyelője a tanügy lelkes és hivatott bajnoka és mily páratlan szorgalommal és lelkes odaadással müködnek szakképzett tanárai, akkor nem feltünő, ha ily változatos igyekezetnek sikerült a vallás és közoktatási s a kereskedelmi miniszteriumot, továbbá Debreczen városát, a debreczeni kereskedelmi és iparkamarát és több más testület jóakaratát és kegyét ezen anyagi és szellemi érdekeinket kiváló mértékben előmozditani hivatott tanintézet iránt oly mértékben megnyerni, miszerint az elsőroltak — méltatva az e téren kifejtett hazafiui buzgalmat, üdvös törekvést és kiváló sikert — tetemes erkölcsi és anyagi segélyben részesitik e jeles szakintézetet, mit ez uton is hálásan megköszönni el nem mulaszthatunk.

Ha az elsőroltakat figyelembe véve mindamellett azt kell tapasztalnunk, hogy városunkból több gazdag és előkelő állásu egyén szakiskolánkat mellőzve gyermekeiket külföldre küldik, méltán kérdezhetjük a távol külföld felé gravitáló magyar hazánkfiait, hogy mily beszámitás alá eső okokat hozhatnak fel annak igazolására, hogy fiaikat e nemzedék ifju virágait és talán társadalmunk és hazánk jövendő sorsát és életkérdéseit intéző gyermekeiket a távol külföldre küldik, midőn azon előnyöket, melyeket máshol oly drágán kell megvásárolniok, itthon az édes hazában, buzgó honpolgárok áldozatkészsége folytán oly kényelmesen, oly olcsón, oly hazafiasan és legalább ép oly mértékben élvezhetik.

— **VIDÉKI HIREK. — Uj politikai napilap** van keletkezőben Kolozsváron. Mint állitják, az egyesült ellenzék egyik ezelebritását fogják a szerkesztéssel megbizni. — **Az orvosok és természetvizsgálók** jövő nagyságos egyese bizonyosan Szombathelyen lesz. Dr. Kovách József elnök erről hivatalosan értesitette a szombathelyieket. — **Kuklát elfogták.** Az ismert rablót, ki a katonaságtól megszökve, több merész rablást követett el, három társával együtt Török Szt.-Miklóson elfogták s a szolnoki hadparancsnokság utján az aradi várba szállitották. — **Egy temesvári lakos** a napokban ülte meg születésének századik évfordulóját.

Temesvár, okt. 11-én.

A földrengés pénteken délután, az összes délkeleti megyékben kisebb-nagyobb mérvben észleltetett.

Ma október 11-én hajnalban 3 óra után 3/4 4 körül a földrengés Temesvárt ismét érezhető volt. A rázkódás és rengés — amennyiben az álomból fölébredve éreztük, erősebb lehetett, mint tegnap.

A temesi lapok irják: Földrengés volt tegnap 5 óra tájban városunkban és a környékben, mely 6 másodperczig tartott és nyugoti szél mellett délről észak felé irányult. A rengés az egész városban észleltetett, jóllehet, nem voltak az illetők a jelenséggel azonnal tisztában, hogy mi történt. Igy például igen sokan egyszerre szédülést éreztek anélkül, hogy annak okát megmagyarázni képesek lettek volna. A helybeli kadét iskolában az irószerek a tanár és tanulók rémületére mind lehullták az asztalokról. Stampa ur czukrászdájában pedig a palaczkok és üveg edények mind egymáshoz verődtek.

A vidékről érkezett tudósitások szerint szintén mindenütt észlelhető volt a földrengés. Igy Dettán 4 óra 32 perczkor, Verseczen 4 óra 31 perczkor, Bázián 4 óra 30 perczkor. Jassenován és Orosován szintén erős lökések voltak észlelhetők, de mindezeknél jelentékenyebb volt a fehértemplomi, honnét a következő hivatalos jelentés érkezett:

„Tegnap délután 4 órakor egy perczig tartó és két erős lökésben nyilvánuló földrengés volt észlelhető a városban. Esti 8 és reggel 4 órakor a lökések ismétlődtek; az éjen át pedig gyengébb hullámzás észleltetett. Néhány ház könnyebb, de igen sok kémény tetemes sérülést szenvedett. Egy ház nagy mérvadóhátralékos az intő czédulákkal: nem untam, hanem rettegtem már.

Ilyen körülmények között nagyon természetes, hogy az én szerelmi hevem is lassankint mind alább szállott, mig végre egy véletlenül közbejött dolog csakugyan a fagypontig sülyesztette azt. A szerelem kényes plánta, kényesebb a repezénél is, azt pedig ilyen esetben a kalendárium összes szenrjeinek együttes jóakarata se mentheti meg az elfagyástól.

Egy nap ugyanis e szavakkal átlt elém prinezipálisom:

— Sólyom ur, a déli vonattal Paszpullér Leontin varró kisasszony fog megérkezni a városból, hogy kireperálja a grófi-ház vásott lehérneműit. Fogasson tehát a kis szekérbe, és menjen eléje az állomásra.

Teljesitettem a parancsot, és mielőtt az óra 12 ütött volna, már a perronon sétálgatva vártam Howe Éliás érkező tündérét.

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Miért nem lettem én ispán?

Humoreszk.

Irta: Hivesy Jenő.

(Folytatás.)

— Itt va . . . . akarám ujra deklamálni gondolatlanul, azonban még ideje korán volnom akadt a szó, s hogy ki se szabadulhassam, ujra neki estem a sonkacsontnak hirtelenibe észre sem véve, hogy arról ugyan már kipusztitottam minden lepusztithatót.

— Pedig volna annyim — folytatá tovább Erneszin — a mi elég lenne egy egyszerü hástartás biztositására.

Fülelni kezdettem.

— Mit, neked félre tett pénzed is van?

— Igen egy nagynénémről örököltem.

Közelebb huzódtam hozzá.

— Drága angyal, körülbelől mennyit?

— Négyezer forint készpénzt s majdnem ezer forintot érő smukkot.

De már erre jónak láttam közvetlen melléje a lisztes ládára plántálni magamat.

— Mond szivem bálványa, hever-é, vagy kamatoz? — kérdezém megragadva egyik kezét.

— Biztos embereknél van elhelyezve kézi zálogra.

— S te férjhez menni óhajtasz? kiálték fel szenvedélyesen szivemre szoritva a hatalmamba került kezet.

— Igen, egy jónevelésü, derék fiatalhoz; anyagi körülményeivel mit se törődném, csak származása lenne olyan, hogy szégyen nélkül bemutathatnám rokonaimnak. De látom, hogy maholnap már erről is le kell tennem! Nekem csakugyan nincs mit reménlenem többé.

— Oh Erneszin, hogyan értheted te félre! Hát szemeim epedő tekintetéből nem olvasád ki, a mit félénk ajkam eddig nem mert bevallani. Esküszöm neked, hogy a mint legelőször megláttalak, tüstént éreztem, hogy nélküled nincs számomra boldogság e földön. Engedd meg tehát, hogy most e szent pillanatban, hadd ajánlom fel szivemet, melynek te vagy első és egyedüli ábrándképe. — Bennem ugyis mind fellelheted azt, a mit jövendőbeli férjedtől kivánsz; jónevelésemről a sz. orbáni kántor neve kezeskedik, származásommal pedig bizvást dicsekedhetem, mert apámat csak most a legutóbbi restorációkor is kicsinybe mult, hogy meg nem választották esküdtnek, — sőt arra az időre, a mikor tekintetes urnak hivták, — még magam is emlékszem.

— Annyit csalódtam már! Ah ha még egyszer hinni tudnék!

— Bennem hihetsz, akárcsak a kalendárium száz éves jövendőmondójában.

— Jól van tehát, neked még hiszek, — suttogá szemérmesen és azzal reám dőlt, két karját a nyakamba akasztotta s egy czuppanó csókot lapitott ajkamra.

Én örömtől ittasan tartottam őt karjaim között sokáig. A kéjes gyönyörnek e felmagasztosult pillanatában annyira elragadt a boldogság mámora, hogy kész lettem volna talán még abban a perczben a paterre rontani, hogy ott mindjárt a helyszinén kössön össze bennünket a szent házasság rózsa láncával, ha szerencsémre véletlenül reánk nem nyit egy szobalány azzal az izenettel, hogy a grófné ő méltósága keresteti a kisasszonyt.

Erre Erneszin még egyszer összecsókolt, s azután boldogan ellebegett.

És ettől fogva a legidyllibb szerelmes életet éltük. Igaz ugyan, hogy engem pogányul megviselt; mert összeestem, neki sápadtam és elsoványodtam mellette, hanem annál vérmesebb hizásnak indultak jövendőbeli kilátásaim.

Hiába, négyezer forint és ezer forintot érő smukk, még olyan auflággal is, mint Erneszin, nem megvetendő dolog.

II.

Három álló hétig valami gyöngéd viszony nélkül ellenni, vagy három hét alatt egy ily, viszony hiuárjából ki nem gázolni, — egyaránt olyan dolog előttem, a mit sohasem hittem vérmérsékletemmel megegyezhetőnek.

A kamrai idyll után pedig ép három teljes hét mult el tőlünk.

Erneszin kötelezvényeit szóról-szóra tudtam már, — nagyon is kétes értékűek valának; smukkjait az utolsó hajtüig ismertem, — több volt benne a cseh, mint a máramarosi gyémánt; jó magával pedig ugy voltam, mint szokott lenni az ember a könyvvel, melyet felvágott, de végig olvasni megunt, vagy mint az

---

...ainkat ne a kormány által tartott kőnyo... lapok tendencziózus tudósitásaiból ismerje A lap olyanforma lesz, mint a Béesben elenő Danube. — A kormányt már évek ...ztatgatták a kormánypártról, hogy adjon ...y franczia félhivatalos lapot; ime addig ...atta, mig az ellenzék elébe vágott.

* **Puritán zsidók.** A nagyváradi zsidó te...ezési egylet nem rég sajátságos reformot ...tett életbe a temetkezéseknél. Ez az, hogy ...n az izraelita temetések csupán a szigoru ...dox elvek szerint fognak végbemehetni, s ...gylet nem fogja megengedni az éreczkoporsók ...alátát, csupán a szokásos négyszögfaládát, ...nek még koporsó alakja sem lehet. Egy... eltiltatik a virágkoszoruk használata is; ...l a temetkezéseknél a legridegebb puri...mus fog életbe léptettetni.

* **Véres kimenetelü párbaj.** Jankovich Jó...mérnök és a Zentán állomásozó huszár... orvosa közt véres párbaj folyt le, mely...ebbi fején, nyakán és kezén oly sulyos ...et kapott, hogy az orvosok véleménye ...t, élete veszélyben forog.

* **Közbiztonság Szegeden.** Az ujraépités ...ajara Szegedre gyülekezett nagyszámu ...di munkás most a hideg időszak beállta...em talál annyi keresetet, hogy belőle meg...sen. E gyülevésznép miatt e városban a köz...ság komolyan veszélyeztetve van. — ...rég egy Balogh Mihály nevü vásárhelyi ...rt a város közepén három efféle csavargó ...támadott s tőle 280 frtot elrabolt. A „Szeg. ...helyesen követeli, — hogy a kereset...üli munkásokat — hazájukba kell tolon...ni.

---

x **Dr. Tihanyi Sámuel** orvos-, sebész-, szü..., szemesztudor, fülorvos, s a bécsi közkór...másodorvosa értesiti a nagyérdemü közön..., hogy városunkban megtelepedvén, laká...nagy csapó-uteza 7-ik szám alá helyezte, ...is rendel délelőtt 11—12-ig, délután 2-ől ...-ig.

LEGUJABB.

— **Szeged**, okt. 12. A második ke...etnek plakátokkal összehivott függet...égi választói két szó ellenében egy...gulag Herman Ottót kiáltották ki je...nek. Hermant a legközelebbi vasár...ra programmbeszédet tartani ide...ják.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

Bérlet 5. szám.
16

...dden oct. 14-én Karczag Vilmos fellépteül adatik:

A DANISEFFEK.

Dráma 4 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

...felelős szerkesztő: **Grünvald József.**

Kikiáltási ár köbméterenként 3 frt... kr.

Ar árlejtés egyéb feltételei az elnöirodában mindenkor megtekinthetők.

Debreczen, 1879, október 5-én.

(311.) **Szögyényi.**

...f és Társa

...CZEN.

...be ajánljuk az őszi és téli idényre ...en pedig:

...gü vásznakat,

...SZ FEHÉRNEMŰKET,

...jabb kávés-készleteket nagyvá...

...or kelméket,

...liszsinór és bojtokat, — **legelső**

...kelméket,

...elméket,

...on továbbá selyem-, satin-, cache...n tengerfü és lószőr

...ZOKAT.

...n faju és nagyságu **téli kendőket.** ...vagó megrendeléseket; de különösen

...lkészittetésèt.

... legpontosabban, legszebben és a ...k.

...s szigoruan teljesittetnek.

...ra bérmentve küldünk. (309.)

...Dániel örökösei könyvnyomdájában.

ben szenvedett, melyből a lakók kiköltözése elrendeltetett. Mérnök és városi kapitány az iskolák és nyilvános épületek állapotát vizsgálják meg.“ —

Ma reggel 4 óra tájban városunkban szintén észleltetett ismét rengés, még pedig a tegnap estelinél erősebb, mert több magánlakásban az állványokon elhelyezett üveg és porczellán edények lehullottak. — A legerősebb volt a földrengés Fehértemplomban, hol ujabb hirek szerint több ház összeomlott. Az erdélyi részekben Piskin és Déván észlelték a földrengést Déváról ez ügyben irják lapunknak: Déván október 10-én délután 5 órakor földrengés volt, mely két ny.-k. irányu lökésben oly erővel és gyorsasággal jelentkezett, hogy a butorok megrezdültek s a falakra aggatott tárgyak ide-oda kezdtek lengedezni. Nagyobb kár nem történt.

Budapest, október 14.

(?) Bismarck herczegnek Berlinben Schanci tábornokkal Franczia ország pétervári követével történt találkozása alkalmával az mondatott, hogy a német kanczellár a békéről adott biztositásainak ujra kifejezést adott; azonban ehhez még hozzátette volna azt is, hogy azon esetre semminemü felelősséget nem vállal, ha Waddington megszünnék a külügyek vezetője lenni.

Franczia országban ugyan rosz szemmel nézték e megjegyzést és azt mintegy a köztársaság belügyeibe való beavatkozásnak magyarázták. Hiszen a kamarák a miniszter fellett — a ki nem csupán a kül, hanem a belpolitikát is képviseli — lényegileg be lesznek avatva, ha szavazataik nem csupán az egyes miniszternek maradása vagy menetele tekintetében, hanem Franczia ország és Európának békéje tekintetében is határozó jelentőséggel birni fognak.

Szerencsére a dolgok nem állanak oly roszul. A mint Berlinből irják, a birodalmi kanczelláriában határozottan tagadtatik, hogy Bismarck herczeg Schanczi tábornok, vagy bármely más franczia politikussal szemben a szájába adott nyilatkozatot tette volna.

Bismarck herczeg tulajdonképen Waddingtonnak a békéről tett nyilatkozatai tekintetében beszélt; és óhajt fejezte ki, vajha sokáig igy maradna a helyzet.

Konstantinápolyból jelentik, — hogy a porta a görög affaire-ben jegyzéket intézett a hatalmakhoz. Ebben panaszt emel, hogy a görög kormány az intézkedések folyamatában Franczia ország közvetitésével nehézségeket támaszt a signatar-hatalmaknál, és azt kivánja, hogy mindkét fél az ügyben meghallgattassék. Eközben az intézkedések a porta és Görögország között, melyek mindazok türelmét, kik ebben érdekelve vannak, a legnagyobb mértékben igénybe vette, megfeneklettek, és tovább haladni nem tudnak. Remélhetőleg a transactiónak ezen valóban kimeritő unalmassága oda fog vezetni, hogy a görögök tulbuzgóságának kissé éle vétessék, és hogy arra legyenek kényszeritve, miszerint megelégedjenek azzal, amit Törökország nekik önként felajánl, és amivel, mint igen könnyen szerzett vagyonnal meg is elégedhetnek.

Külföldi dolgok.

— **A tüdővész gyógyitásához.** A natron benzoczium, melyet pár nappal ezelőtt a tüdővészre csalhatatlan gyógyszernek kürtölték ki, napról-napra veszt hiréből. Ma már semmit sem adnak rá. A bécsi orvosi hetilap a többi közt azt irja e gyógyszerről, hogy Bécs minden nagyobb és kisebb kórházában, s egyes orvosok is számos kisérletet tettek vele, a nélkül, hogy a legcsekélyebb eredményre vezetett volna, s a nélkül, hogy a veszedelmes tüdővész csak csekély mértékben is alább hagyott volna. A betegek csakugy meghalnak, mint a gyógyszer alkalmazása nélkül, akárhogy kinoztatnak is belehelési kisérletekkel.

— **Newyorkból** irják: A „Mosel“ gőzhajón október 3-án selyem és gyapot kelmékkel telt ládák meggyuladtak. — A hajó rakományának ezen része elégett. A tüzet csakhamar eloltották. — Maga a hajó nem szenvedett sérülést.

— **Alfonz király házasságához.** Baylen herczeg, ki Mária Krisztina fiúgnő kezét ünnepélyesen fogja ura számára megkérni, holnap vagy holnapután fog Bécsbe megérkezni. A főhgnő e hó 25. vagy 26-án fog ünnepélyesen lemondani minden jogáról az osztrák trónra. Az esküvő napja még megállapitva nincsen. A főhgnő nov. vége felé hagyja el kiséretével Bécset, s egyideig Pardo kastélyában Mádrig mellett fog lakni.

— **Öngyilkosság szánalomból.** Charkowban a napokban általános feltünést keltett az ottani czitadella parancsnokának öngyilkossága, kire az ott elzárt foglyok felügyelete volt bizva, Lisszovics alig két hete foglalta el állását, de az ottani kazamaták fojtó levegőjét nem birta kitartani, s mint hátrahagyott levelében irta, a foglyok szenvedéseit nem birta tovább nézni, s azon erkölcsi kint, hogy rajtok nem segithet, nem viselhetvén el, főbe lőtte magát.

— **Régi magyar zsidók** A sumlai kerületi főnökhöz a minap egy zsidó-család azzal a panasszal járult, hogy rá adót vetettek ki, jólehet a török uralom alatt nem fizettek adót. — Hogy hogy? kérdé a kerületi főnök. — Azért mert mi hires zsidók vagyunk Magyarországból. A szultánok minden adótól fölmentettek bennünket. Meg is van a „firman“-unk. — „S miért kaptátok e privilegiumot“ — „Mert mi szolgáltattuk ki Pestet a törököknek“ volt a zsidók lakonikus válasza. — S csakugyan kiderült, hogy a család ősei nyitották meg Pest kapuit a törökök előtt, midőn ezek a várost ostromolták. Hanem biz' a bolgár főnök nem ismerte el ebbeli privilegiumjokat s a családnak ezentul fizetni kell az adót.

UJDONSAGOK.

* **A helybeli népiskolák.** — melyek a multkor egyelőre október 20-ig zárattak be, mint értesülünk, a folyvást dühöngő járványos betegségek miatt november hó első napjáig zárva maradnak.

* **A tegnapi lapunkban** emlitett, véletlen szerencsétlenségből meglőtt Győri József temetése, nem mint emlitők, ma délután, hanem holnap szerdán d. u. 3 óraker menend végbe a piacz-utczai Vecsey háztól.

* **A járvány bizottság**, mint ujabban értesültünk, tegnap tartott gyülésében a járványos betegségeknek még mindig uralkodása folytán városunkban az iskolai előadások megkezdését egyelőre november hó elsőjéig halasztotta el, mint azt egy ujdonságunkban már emlitettük. Megjegyeztetik azonban, hogy a bizottságnak eme határozata csak az elemi és a gymnasiumi öt alsó osztályra terjed ki, mivel az 5-ik osztálytól fölfelé az előadások okt. hó 20-án meg fognak kezdetni.

* **Szinházunkban** tegnap Djezi kitünő vigjátéka, a „Csók“ került szinre. Valóban kivánczsiak voltunk ez előadásra, mert látni óhajtottuk, hogy Blanda és Maritta szerepének miként felelnek meg Latabárné és Dömjén Róza, kiknek tehetségéről eddigi müködésüket véve tekintetbe, elismerőleg nyilatkoztunk. — Örömmel kell constatálnunk, miszerint itéletünkben nem csalatkoztunk; csakhogy midőn Latabárnéról szólunk, bár nem minden hiányoktól ment müvésznővel, holott Dömjén Rózánál egy helyes uton haladó fiatal kezdővel állunk szemben. A navarrai királyné szerepében Latabárné ezuttal a magasztosságig emelkedett; benső indulatainak kifejezésében — különösen férjével a királylyali jelenetben — természetes volt. A hév nem ragadta el, mint azt másoknál legtöbbször tapasztaltuk, ellenben gyönyörrel szemléltük, hogy szerepében elejétől végig a komoly méltóságot megtartani tudta. Nem igy áll a dolog azonban Maritta személyesitőjénél. Dömjén Róza ugyan már első megjelenésével felölté a pórleány pajzán köntösét, a mint azt szerepe helylyel közzel igényli — de azt vagy nem tudta folytonosan fenntartani, vagy a hol igen, ott gyakran nem volt ment az erőltetéstől. Sőt a szerepnek leg kitünőbb jelenetében, a csók definitiójában, a szerelem bensőségteljes érzetének nem tudott oly hévvel kifejezést adni mint azt óhajtottuk, s mint nálánál a multban gyöngéb tehetségtől előadni láttuk. Mindazáltal nem tagadhatjuk, hogy szerepére sok tanulmányt forditott, igyekezetét mutatta a folyékonyság és diczérendő élénk jártassága. Mándoky Navarra királyát játszotta bensőséggel; müvészi játéka különösen kimagasodott, midőn a pórleánynyal, a királynéval, majd Angeláival találkozik. Apropos Angela! — Mikéat jutott e szerep Lauerné kezébe? Erdemeitől nincs szándékuk senkit megfosztani, azonban a darab s annak előadása tekintetéből más Angelát óhajtottunk volna. Diczéretet érdemelnek Benedek (Carlo) Szathmáry (Adolár) kik az előadás szépségét játékukkal emelték. Közönség kevés számmal.

* **A kit bubánat ölt meg.** Sipos István idevaló lakos, 43 éves egyén az utóbbi időben nagyon neki adta magát az ivásnak; szomszédai s ösmerősei mindég intették, hogy ne tegye azt, hogy ne hanyagolja el magát annyira, mert majd rosz vége lesz. Ő azonban nem hallgatott senkire, folytatta a korhely életmódot, feleségével mindig czivódott, mig végre tegnapelőtt annyira neki látott a szeszivásnak — hogy az belsejében meggyuladván, nemsokára meghalt. Halála előtt nehány órával azt kérdezték tőle, hogy miért nem folytatott józanabb életet, mire azt felelte, — hogy őt nem a pálinka, hanem a bubánat ölte meg.

* **Inségügy.** Országszerte általános az a nézet, hogy inséges idők fognak bekövetkezni, megiudultak a mozgalmak mindenfelé, hogy legalább a veszedelem élét tompitsák, vsgy ha lehetséges azt elodazzák. Fenyegető alakot öltött igen sok vidéken a nyomoruság. A nép kenyérért kiált s nincs eddig a ki meghallja. Meddő vitatkozások, tervezgetések itt is, ott is, de melyek nem elegendők a baj elháritására. Legnagyobb baj az, hogy vannak lelketlen emberek kik ezen időpontot zsarolásra használják fel. Sok ilyen példát lehetne felhozni. De vegyük csak a mi piaczunkat. A rozs hectoliterje 7 frt 50 kr. s az a kenyérsütő kofa egy hectoliterből kiárul 15—16 ftot. S ha még igyekeznék becsületesen megmunkálni a kenyerét! De láthatunk azon a kenyérpiaczon olyat, hogy még egyszer meg lehetne dagasztani, Ez még egyfelől zsarolás, másrészt egészség ellenes is. Városszerte tudva van az is, hogy a vágómarha felette olcsó és a mészárosok 48 krra szabják mégis egy kilo hus árát. A szegény osztály hogy jusson aztán egy kis táplálóhoz eledelhez. Vén mustra birkának alig van ára, és egy kilo hus belőle 32 kr. Bizony — legalább a viszonyok javultáig — nem ártana kényszer árakat szabni meg a piaczokon, nem első eset lenne már ez s azt eredményezné, hogy a szegényebb osztály keresetéhez képest beszerezhetné magának eledelét, és nem lenne kitéve lelketlen kofák zsarolásának.

* **Hó.** Nagy-Szebenből jelentik e hó 10-dikéről, hogy ott nagy hó esett a hegyek között, melyek reggelre mind fehérek lettek. E korai hóesés a levegőt egészen meghütötte annyira, hogy Nagy-Szeben környékén már teljesen beállt a tél.

* **Az egészségügyi bizottság** figyelmét felhivjuk különösen kenyér és hus piaczunkra, átalában pedig a piaczunkon árult élelmiszerekre. Oly rosz kenyerek hozatnak ide — különösen a helybeli kofák által — hogy azokat egyszerüen el kellene koboztatni. A mészáros urak pedig oly vén marhákat vágnak, melyek nem képesek tápanyagot szolgáltatni. Ezt azt hisszük, megakadályozni az egészségügyi bizottság feladata.

* **Az önkéntes tüzoltók zenekara** a hét végén Székelyhidra és Diószegre fog átránduli zeneestélyek tartására. Ugy hisszük, hogy e jeles zenekart megérdemlett párfogásban fogja részesiteni az ottani közönség.

* **A nagyváradi állandó szinház** ügye ismét kérdésessé vált, miután Pázmándy Dénes orsz. képviselő, ki a szinház felépitésére vállalkozott, visszalépett. Közte és a város közt az a megállapodás jött létre, hogy Pázmándy 38.000 frton épittet egy szinházat, melyért a város 10 éven át a jelenlegi rokkant szinkörért fizetett 22 frtot fogja minden előadás után fizetni, s husz év mulva a szinház a város tulajdonába megy át. A város azonban utóbb oda akarta a megegyezést módositni, hogy Pázmándy a többi feltételek mellett 130.000 frton épitsen egy téli-nyári szinházat. Ebbe Pázmándy természetesen bele nem egyezhetett.

* **Különösnek tartjuk**, hogy midőn az uralkodó járványos betegségek miatt az iskolai előadásokat beszüntette a városi hatóság, akkor városunkban a táncmestereknek megengedi, hogy estéként a gyermekeket csoportositsák, tánczoltassák, mely alkalmakkor pedig legkönnyebben felhevülhetnek, meghülhetnek s betegekké lesznek a növendékek. Sajnálattal értesültünk, hogy nem csupán táncmestereknél, hanem egy helybeli leányiskolában is folyik az esteli táncztanitás. Felhivjuk erre a hatóság figyelmét.

* **A phylloxera** Szatmár-Németi és Nagy-Károly városok határaiban fellépett. A kereskedelmi miniszter az emlitett városok határaiból a szőllőtő, kék-vesszők és szőlőgyümölcsök kivitelét megtiltotta, s arról a hatóságokat körrendeletileg értesité; egyuttal felhivta őket, hogy a szőllősgazdákat e körülményre falragaszok utján figyelmeztessék.

* **Egy plebános végrendelkezése.** Nehány nappal ezelőtt halt el ausztriai Atzgersdorfban 69 éves korában az ottani plebános, Silbert József. Készpénzben nyolczvanezer forintot hagyott hátra s e szép összeg pénzről igy rendelkezett: a kalksburgi jezsuita-zárdáé lesz 40 ezer frt, a mellette működött segédlelkész kap 3000 frtot, sok évig nála szolgált gazdasszonyának hagyott 20 ezeret. A többi tizenkétezer forintot szülőhelyének, Bánffy-Hunyad községnek hagyományozta. A boldogult 1854. óta tehát teljes 25 éven át plébánoskodott Atzgersdorfban, hova az alsó-ausztriai Wopling helységből helyeztetett át.

* **Kérelem.** Azon tisztelt ügyvéd urakat és szülőket, kik irodájukban segédet — illetőleg gyermekeik mellé nevelőt — óhajtanak alkalmazni: a jogászsegélyző-egylet nevében tisztelettel kérem, miszerint ezen szándékukat a segély-egylet elnökségének tudomására hozni sziveskedjenek, hogy igy egyletünk egyik kitüzött czéljának, — mely érdemes szegénységben álló — megfelelhessen. A t. közönség, mely pártolását évenkénti adományaiban oly fényesen szokta kifejezni, bizton hiszem, hogy egyletünk nevében kifejezett eme kérelmemet beeses figyelmére méltatandja, s emlitett nemü betöltendő állomások leteléről a főiskolába czimezendő, megkereső levélben vagy szóbelileg a jogászsegélyző-egyleti elnökséget ajánlás végett tudósitani szives leend. — Bakos Imre, jogászsegélyző-egyleti elnök.

* **A bécsi magyar olv. és társas kör** beküldötte hozzánk évkönyvét az 1878 és 1879-ik évről. Mint ebből látható a társaskör ugy szellemileg mint anyagilag igen szép gyarapodásnak örvend. A kör elnöke gr. Károlyi László, aleln. Pintér Gyula, kik 18 választmányi taggal igazgatják a kört. Pénzkészlete 183 frt 28 kr., alaptőkéje 15 drb. erdélyi földtehermentesitési kötvény. Könyvtára 672 füzetből áll. A körbejáró hirlapok száma 111. Van a körnek levél és irattára, zene-club, franczia-club, és sakk-clubja. Alapitó tagok száma 18, pártoló 10, rendes tag 217. Csak örömmel emlékezünk meg az olyan mozgalmakról mindenkor, melyek az osztrák fővárosban lakó magyar ifjak között a magyarság szellemét emelni vannak hivatva.

* **Nem mindenki** éri be az elismeréssel. Azok között, a kiknek a szegedi árviz alkalmából a kormány elismerését fejezte ki, van egy szegedi alsóvárosi paraszt is, aki a hullámokból több embert mentett ki. Azon alkalommal, hogy a kormány elismerése neki tudtul adatott, a jó alsóvárosi atyafi, nagy igazán igy felelt: Szép biz ez, hanem az elismerés mellé adhattak volna még egy pár téli csizmát is, mert arra épen nagy szükségem van.

* **Igy is baj.** Egy hunyadi polgárt ékteln rosz sáju feleséggel áldott meg az ég. A napokban, midőn a különben béketürő férj már minden argumentumból kifogyott, azzal akart az ő szerelmetes életepárjára ráijeszteni, hogy ha nem hallgat, — hát felakasztja. Dehogy hallgatott az asszony. Neki keseredik hát Palkeu uram, leoldja az istrángot a tehén szarváról, beléakasztja az asszony nyakába, a másik végét keresztül huzza a mestergerendán és az asszonyt Mahomed koporsója helyzetébe hozza. — Aztán mindjárt is vissza is eresztette a föld re. És az asszony ekkor csakugyan elhallgatott, Le is feküdtek csendesen, hanem az asszony más nap még tüzesebben rágyujtott, ugyannyira, — hogy a szegény Palkeu jónak látta hazulról ellódulni dolgára. Az asszony ekkor mérgében elment a járásbirósághoz s ott nyakát mutatva, elpanaszolta, hogy férje felakasztotta, ott hagyta fityegni, szerencséjére, rugdalódzásaira a kötél leszakadt vele. Természetesen Palkeu uramat rögtön befogták gyilkossági kisérlet miatt. Xantippe asszonyság azonban a börtön magányában sem hagyott békét férjének: az ablakon keresztül veszekedett vele tovább, mig a börtönőr könyörülve a férj szorongatott helyzetén, őt hozzáférhetlen ezellába nem helyezte. Most már az asszony könynyes szemekkel kéri, hogy szabadon bocsássák férjét. — mert nincs kivel veszekedjék,

* **Elveszett** egy Soltész Juliánna névre kiállitott cselédkönyv, a megtaláló sziveskedjék a kapitányi hivatalhoz felvinni.

* **Gyujtogató vénasszony.** Nyitrán egy vénasszonyt fogtak el, ki a városi kapitány házának eresze alá gyuanyagot dugott. Egy városi szolga észre vette s rögtön bekisérte. Kihallgatása alkalmával azt mondta, hogy azért gyujtogatott, mert neki nincs vagyona s azt akarja, hogy másnak se legyen. Azt hiszik, hogy a Nyitrán kevéssel azelőtt kitört tüzet is e vénasszony idézte elő.

* **Az őrültek száma Magyarországon.** Egy kimutatás szerint Magyarország két országos kórházában összesen 1200 lelki beteg van. Ha azonban Wappos aránykulcsát alapul elfogadjuk, mely szerint minden 100,000 lélekre 150 elmebeteg esik: az őrültek számának az egész országban 12—22 ezerre kell mennie. Keleti 11,857 férfi és 13,175 nő elme-beteget számit. —

* **I. Napoleon kincsei.** Egy moszkvai lapnak irják Rómából: A pápa szeptember 27-én fogadta a tolosai zarándokokat; ezek közt volt egy asszony, ki azt állitá, hogy a szent atyával valami igen fontos közleni valója van, s e czélból titkos kihallgatást kért. Megkérdeztetvén, hogy miben áll e fontos közlés, az felelte az asszony, hogy azt csak ő szentségével négy szem közt közölheti. — A pápa erről értesitetvén, megtagadta a „titkos kihallgatást, s az asszony kénytelen volt a többi jámbor zarándokok előtt közleni a pápával, hogy ő haldokló anyjától a következő dologról értesült: „Midőn I. Napoleon Moszkvából menekülni kényszerült, egy orosz faluban 6.000.000 rubel értékü kincset ásott el. E kincset most csak a pápa találhatja meg s veheti fel egy kapucinus barát segélyével.“ E legendát jegyzi meg az orosz levelező, a vatikánban meglehetős komolyan veszik.

* **Regényes!** Dr. Ziemialkowsky, a mostani galiczíai miniszter az osztrák kabinetben, keleti eredetü. Származásának története ez; Gróf Potocki Jan, az ösmeretes keleti utazó, a mult században a perzsa pusztákat és Közép-Ázsiát utazta be. A pusztában egy elhagyott gyermekre akadt, melyet egy áthaladt perzsa karaván csapott el magától. Az utazó magával vitte a gyermeket, hazatérvén Gallicziába, neveltette is. Az anyaföldtől (zie mia) a Ziemialkowsky nevet adta védenczének. S a mostani miniszter dedunokája ennek a talált gyermeknek.

— **Gyümölcsfa eladás.** Puszta-poói faiskolámból ez évre nagyobb mennyiségü esemetém lévén eladó, a gyümölcsfa kedvelőkkel tudatom, miszerint tavaly kiboesátott katalógusom szerint már ez őszön is fogok megrendelésre szállitani. Sőt a tavaszra szóló megrendeléseket is folyó évi október hó 15-ig beküldeni kérem. — Részletes katalogust kivánatra küldök. Megemlitem, hogy a körtéken kivül egyéb gyümölcsfajokból kitünő példányokkal szolgálok. Tiz forinton felüli megrendelésnél 10% árleengedést teszek s a csomagolást nem számitom. Megrendeléseket Budapest régi városházhoz kérem czimezni. Dömötör László.

LEGUJABB.

— **Berlin**, okt. 13. Bismarck és Gorcsakoff sokat emlegetett találkozása november elején esakugyan megtörténik Berlinben.

— **London**, október 13. A „Standard“ következő hely és kelet megjelölése nélküli táviratot közöl: Az angol lovasság bevonult Kabulba s ott 72 ágyut foglalt el. A lovasság megérkezte előtt a felkelők levegőbe röpitették a puskaporgyárat és kiüritették az erősséget. Az ellenállás befejezettnek tekinthető.

— **London**, okt. 13. Simlából érkezett távirat jelenti: Roberts tábornok tudósitása szerint a felkelők teljesen megverettek. — A törzsök visszatértek lakhelyeikre. Roberts tábornok október 11-én meglátogatta a Balahissari czitadellát és 12-én Labulba bevonulni szándékozott. Kabul legelőkelőbb lakosai megjelentek Roberts tábornoknál, hogy kifejezzék hódolatukat.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

I. Bérlet 8. szám.

18

Szerdán, okt. 15-én adatik:

A zsidónő.

Nagy opera 5 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

Ideigl. felelős szerkesztő: **Grünvald József.**

FÉRFI RUHA-ÜZLET
MEGNYITÁS.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy Debreczenben, a főtéren levő Sesztina Lajos ur kereskedése mellett

férfi ruha-üzletet nyitottam,

melyben ugy a legelegánsabb férfi mint gyermek-ruhák,

A LEGJUTÁNYOSABB ÁRÈRT

nagy választékban kaphatók.

Csinosan átalakitott s gazdagon fölszerelt üzletemnek vezetését Raditz Simonra bizlam.

EIBENSCHÜTZ M.

(264.)

Chiococa-Liqueur

(Liqueur Chiococae fortificans) a legbiztosabb leghasznosabb és legjobb

szere a gyengült

FERFIERŐ

egyedül alapos és gyors erősitése és fenntartására, felülmulja kellemes és füszeres édes ize által a legfinomabb és legnemesebb liqueureket, nemcsak gyomor erősitőül, az emésztés előmozditására, étvágy keltésre szolgál, hanem minden a **testgyengeségben szenvedőknél** kitünő erősitő italnak bizonyult, a lankadt izmok fenntartása és erősitésére, az idegek és azok ruganyos erejére és uj működési tehetségére. Meglepő feltüzelő, éltető és felviditó hatással van.

Ára egy eredeti bouteillának használati utasitással 6 nyelvben 3 frt. Csomagolás 20 kr.

Főszétküldési raktár: D. C. Chiodi gyógytára „z. Schutzengel“ Bécs, Währing, Herrengasse 26. (hova levélbeli megrendelések küldendők.)

Fiók-raktár: Weisz József, gyógyszerész „Zum Mohren“, I. Tuchlauben. Budapesten: Török József gyógyszerésznél.

3. Az igen jó sikerrel használt Chiococa-Liqueure kényszerit engem, ismét 2 palaczk küldését az ide mellékelt 6 frt 20 krért kérni.

M. v. b. s. k.

KARIKÁS LAJOS
fèrfi divat-áru- és fehèrnemü-raktára,

Budapest, dorottya-utcza 3. szám,

a tisztelt közönségnek figyelmébe ajánlja alant felsorolt legjobb minőségü és legfinomabb kiállitásu áruit, nevezetesen:

6 darab ing, fehér vagy szines rávarrott gallér és kézelővel . . .	Összesen 29 frt 75 kr.
6 darab alsó nadrág	
12 darab zsebkendő, fehér vagy szines szélü	
12 pár harisnya fehér vagy csikos	

Ugyanezen áruk a tulajdon kiállitásban de jobb minőségben,

összesen 41 frt 50 kr.

Ezen felette jutányos árakat szemben a felsorolt áruezikkek kifogástalan jó minőségével egyedül a kilátásban álló nagyobb forgalom reményében vagyok képes a tisztelt közönségnek felajánlani. — Valódi franczia férfi és női **kesztyük párja — 90 kr.**

Mély tisztelettel

Karikás Lajos.

(291.)

Megrendelések az ingekre csupán a nyakbőség szükségeltetik.

Kiadó tulajdonos: **JENEY JÓZSEF.**

Debreczen, 1879. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.